

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΓΕΙΑΣ
ΕΝΩΣΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΩΝ-ΤΡΙΩΝ
ΕΛΛΑΔΟΣ (Ε.Ν.Ε.)- Ν.Π.Δ.Δ.

Αθήνα, 11/01/2018

Ταχ. Δ/ση : Β. Σοφίας 47
Τ.Κ. : 106 76 Αθήνα
Τηλ . : 210- 3648044
Φαξ : 210- 3648049
E-mail : info@enne.gr

ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ

ΓΙΑ ΤΗΝ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΤΗΣ ΕΝΩΣΗΣ ΝΟΣΗΛΕΥΤΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ ΣΕ ΣΥΝΑΝΤΗΣΗ ΜΕ ΤΗΝ ΟΜΑΔΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΙΚΑΙΡΟΠΟΙΗΣΗ ΤΟΥ ΘΕΣΜΙΚΟΥ ΠΛΑΙΣΙΟΥ ΤΗΣ ΑΚΟΥΣΙΑΣ ΝΟΣΗΛΕΙΑΣ

Στις **10/1/2018** μετά από πρόσκληση της Διεύθυνσης Ψυχικής Υγείας του Υπουργείου Υγείας και του Προέδρου της Ομάδας Εργασίας για την **επικαιροποίηση του θεσμικού πλαισίου για την ακούσια νοσηλεία**, πραγματοποιήθηκε στο Υπουργείο Υγείας σύσκεψη φορέων Ψυχικής Υγείας με σκοπό την ανταλλαγή απόψεων ενόψει της επικείμενης νομοθετικής μεταρρύθμισης.

Αρχικά ο Πρόεδρος της Ομάδας Εργασίας καθηγητής κος Κοσμάτος αναφέρθηκε στους στόχους της νομοθετικής μεταρρύθμισης για την Ακούσια Νοσηλεία, επισημαίνοντας τα σοβαρά προβλήματα εφαρμογής του Νόμου 2071/1992 στην πράξη.

Κύριος στόχος της διαδικασίας επικαιροποίησης της νομοθεσίας, πέραν της εναρμόνισης με το δίκαιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης και τα διεθνή συμβατικά κείμενα για την προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, **είναι ο περιορισμός των ακούσιων νοσηλειών**, ο αριθμός των οποίων, κατά τα στοιχεία που παρέθεσε ο κος Χριστόπουλος, Εισαγγελέας Πρωτοδικών Αθηνών και Εισαγγελέας Ακροάσεων, ανέρχεται μόνο για την Αθήνα (Εισαγγελία Πρωτοδικών Αθηνών) σε 3.000 ανά έτος (εκ των οποίων το 80% αφορά τους ίδιους ψυχικά πάσχοντες), ενώ σύμφωνα με τα στοιχεία της Εισαγγελέως Πρωτοδικών Πειραιώς κας Σκαφιδά, ανέρχεται σε 50 ανά μήνα.

Ακολούθως, πραγματοποιήθηκε αναφορά στην **εισαγωγή του θεσμού της «αναγκαστικής περίθαλψης»** και την πρόθεση θεσμοθέτησης της ακούσιας ψυχιατρικής περίθαλψης στην Κοινότητα που θα αποτελεί τον κανόνα. **Βασική κατευθυντήρια γραμμή της επικείμενης μεταρρύθμισης αποτελεί η αφαίρεση της «επικινδυνότητας» ως προϋπόθεσης για την ακούσια νοσηλεία.** Ως επιπλέον στόχοι αναφέρθηκαν η θεσμοθέτηση - διορισμός ειδικού Εισαγγελέα και Δικαστή σε Αθήνα και Θεσσαλονίκη για τις περιπτώσεις ψυχιατρικής περίθαλψης, ο προσδιορισμός δικασίμου για την Ακούσια Νοσηλεία εντός δέκα ημερών και η πραγματοποίηση της δίκης στο χώρο νοσηλείας του ασθενή.

Οι αναφορές των συμμετεχόντων φορέων εστιάστηκαν κυρίως στο πρόβλημα της «μεταφοράς» των ασθενών προς τις Δομές παροχής υπηρεσιών Ψυχικής Υγείας. Τοποθετήθηκαν με τη σειρά τους οι εκπροσωπώντας το ΕΚΑΒ και την ΕΛΑΣ που αναφέρθηκαν στα σοβαρότατα πρακτικά προβλήματα, τα οποία και προκύπτουν κατά τη «μεταφορά» των ψυχικά πασχόντων πολιτών προς εκτέλεση της εισαγγελικής παραγγελίας.

Από το Συντονιστή Διευθυντή της Κεντρικής Υπηρεσίας του ΕΚΑΒ επισημάνθηκε το πολύ σημαντικό στοιχείο της έλλειψης ασθενοφόρων (στο λεκανοπέδιο Αττικής σε υπηρεσία βρίσκονται 70 σε σύνολο 105 οχημάτων), στην έλλειψη εκπαίδευσης αντιμετώπισης των ασθενών από τα πληρώματα των ασθενοφόρων και στο ηθικό δίλημμα παρέμβασης μεταξύ επείγουσας προνοσοκομειακής παρέμβασης (τροχαίο ατύχημα κλπ) και διακομιδής ψυχικά πάσχοντα για εκτέλεση εισαγγελικής παραγγελίας, στην πολύ συχνή περίπτωση ανεπάρκειας των οχημάτων.

Από την πλευρά της Ελληνικής Αστυνομίας τέθηκε ως πρόταση η άμεση απεμπλοκή των περιπολικών οχημάτων από τις διακομιδές ασθενών, ενώ προτάθηκε η επικουρική συνδρομή των αστυνομικών υπηρεσιών μόνο σε εξαιρετικές περιπτώσεις.

Στη συνέχεια πραγματοποιήθηκε παρουσίαση των προτάσεων από εκπροσώπους των φορέων Ψυχικής Υγείας, οι οποίοι ανέδειξαν την καθημερινή πραγματικότητα της ακούσιας νοσηλείας ολιστικά, τόσο σε επίπεδο επαγγελματιών ψυχικής υγείας, όσο και σε επίπεδο ληπτών υπηρεσιών ψυχικής υγείας. Επισημάνθηκε η μη εισέτι εφαρμογή της τομεοποίησης στο χώρο της ψυχικής υγείας, η έλλειψη δομών Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Ψυχικής Υγείας και διασύνδεσης των δομών ψυχικής υγείας αλλά και η υποστελέχωση σε επαγγελματίες ψυχικής υγείας, καθώς και η έλλειψη εκπαίδευσης στη διαχείριση ψυχικά πασχόντων από τους εμπλεκόμενους φορείς, **τα οποία συμβάλλουν στην κατάχρηση των ψυχοθεραπευτικών μεθόδων.** Τονίστηκε η ανάγκη άμεσης λειτουργίας της Κοινωνικής Ψυχιατρικής (80% των ψυχικά πασχόντων εμφανίζει υποτροπή σε διάστημα πενταετίας).

Τέλος, υποβλήθηκε πρόταση για τη συμμετοχή του οικογενειακού ιατρού στην εκτίμηση της κατάστασης των ψυχικά πασχόντων και ζητήθηκε η λήψη νομοθετικής μέριμνας για την προστασία των δικαιωμάτων των ψυχικά πασχόντων και ιδίως των εκουσίως νοσηλευόμενων διεγερτικών ασθενών και τέθηκε το ζήτημα της μετατροπής της εκούσιας νοσηλείας σε ακούσια .

Εκπρόσωποι φορέων της Παιδοψυχιατρικής αναφέρθηκαν στην πλήρη έλλειψη παιδοψυχιατρικών δομών και υπηρεσιών ψυχιατρικής εφήβων, οι οποίες επιδεινώνουν την υφιστάμενη «προβληματική» κατάσταση. Ιδιαίτερης σημασίας ήταν οι παρεμβάσεις των Οργανώσεων ληπτών υπηρεσιών ψυχικής υγείας, οι οποίοι επεσήμαναν την έλλειψη παρακολούθησης της θεραπείας τους κατά την εκτέλεση της ακούσιας νοσηλείας και το πρόβλημα της εκτέλεσης της εισαγγελικής παραγγελίας και του ορισμού δικασίμου από χρονικής άποψης, ιδίως σε περιπτώσεις κατάχρησης του θεσμού από το οικογενειακό περιβάλλον του πάσχοντα. Ολοκληρώνοντας τις τοποθετήσεις τους οι προσκληθέντες φορείς, έθεσαν το ζήτημα της εφαρμογής της «Ψυχιατρικής Διαθήκης», κατά την οποία ο ψυχικά πάσχων θα έχει το δικαίωμα να εκδηλώνει την επιθυμία του για τον τρόπο νοσηλείας του σε περίπτωση υποτροπής. Επίσης ζητήθηκε η λειτουργία περισσότερων δομών και υπηρεσιών ψυχικής υγείας, ιδίως εκτός των μεγάλων αστικών κέντρων.

Κατά την παρέμβαση- τοποθέτηση της Ένωσης Νοσηλευτών Ελλάδος, πραγματοποιήθηκε αναλυτική αναφορά στα πρακτικά προβλήματα εφαρμογής του ισχύοντος θεσμικού πλαισίου για την ακούσια νοσηλεία, ιδίως αναφορικά με την **άκρως αναξιοπρεπή και παραβιάζουσα τα ανθρώπινα δικαιώματα «μεταφορά» των ψυχικά ασθενών για την εκτέλεση της εισαγγελικής παραγγελίας,** παραδοχή όλων ανεξαιρέτως των εμπλεκόμενων φορέων. Επισημάνθηκε η **απουσία κατάλληλων δομών** ψυχικής υγείας, ιδίως σε επίπεδο Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Ψυχικής Υγείας, η **τεράστια έλλειψη Νοσηλευτών Ψυχικής Υγείας** και το **μη ασφαλές περιβάλλον περίθαλψης** των ψυχικά πασχόντων, με δυσμενείς συνέπειες τόσο για τους θεραπευόμενους, όσο και τους νοσηλευτές.

Ακολούθως, προτάθηκε η συνδρομή της ΕΝΕ, δια του Τομέα Ψυχικής Υγείας, σε κάθε ζήτημα σχετικό με την εκπαίδευση του προσωπικού των εμπλεκόμενων φορέων στη διαχείριση της κρίσης και στην εφαρμογή τεχνικών αποκλιμάκωσης στην Κοινότητα.

Την Ένωση Νοσηλευτών Ελλάδος εκπροσώπησαν ο κ. Αβραμίδης Γεώργιος (Οργανωτικός Γραμματέας Κεντρικής Διοίκησης Ε.Ν.Ε., Νοσηλευτής Ψυχικής Υγείας, Ψυχιατρικό Νοσοκομείο Αττικής), η κα Μούγια Βασιλική (Μέλος 1^{ου} Περιφερειακού Τμήματος Ε.Ν.Ε., Διευθύντρια Νοσηλευτικής Υπηρεσίας, Ψυχιατρικό Νοσοκομείο Αττικής), η κα Παπαγεωργίου Ελένη (Νομική Σύμβουλος Ε.Ν.Ε.) και ο κ. Πολυκανδριώτης Τζαννής (Μέλος Κεντρικής Διοίκησης Ε.Ν.Ε., Νοσηλευτής Ψυχικής Υγείας, Ψυχιατρικό Νοσοκομείο Αττικής).

Κλείνοντας τη συνάντηση, ο Πρόεδρος της Ομάδας επεσήμανε ότι πρωταρχικός σκοπός του Υπουργείου Υγείας **είναι η προστασία της ευάλωτης ομάδας των ασθενών που υποφέρουν από ψυχικές διαταραχές** και προέτρεψε τους παρισταμένους φορείς στην κατάθεση υπομνημάτων με τις απόψεις τους, και στη συμμετοχή τους στην επικείμενη διαβούλευση του σχεδίου Νόμου για την ακούσια νοσηλεία.

Τις επόμενες ημέρες θα κατατεθεί από την Ένωση Νοσηλευτών Ελλάδος νόμιον της Διεύθυνσης Ψυχικής Υγείας του Υπουργείου και της Ομάδας Εργασίας, αναλυτικό και εκτενές υπόμνημα με όλες τις προτάσεις της σχετικά με τη νομοθετική μεταρρύθμιση του θεσμικού πλαισίου για την ακούσια νοσηλεία, καθώς εντός του Φεβρουαρίου, η Επιτροπή θα διαμορφώσει το κείμενο της πρότασης Νόμου.

Για το Διοικητικό Συμβούλιο της Ε.Ν.Ε

Πρόεδρος

Ο Γεν. Γραμματέας

Δημήτριος Σκουτέλης

Αριστείδης Δάγλας